GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 110. *Mercurĭ, 20 Maiu (1 Iunie).* 1887.

Brașovŭ, 19 Maiu 1887.

Timpurĭ grele și marĭ, ómenĭ ușorĭ și micĭ! Așa ne-a venitŭ sĕ esclamămŭ, când amŭ cetitŭ corespondența de mai josŭ din munții apusenĭ.

Munții apusenĭ! Câte reminiscințe glorióse ne reamintescŭ aceste cuvinte!

Aicĭ între stâncile de granitŭ, printre carĭ șerpuesce apa cristalină a aprigului Arieșŭ, au crescutŭ odinióră caractere de granitŭ, bărbațĭ cu inimă mare, care bătea fierbinte pentru sórtea neamului românescŭ.

In munții apusenĭ rĕsuna odinióră cornulŭ libertății române.

Și astăḍĭ?

Astăḍĭ amŭ voi sĕ scimŭ, neliniștițĭ în sufletulŭ nostru, décă adevĕratŭ este, ce ne spune poetulŭ, că din „vulturŭ vulturŭ nasce, din stejarŭ stejarŭ rĕsare;“ décă este séu nu lege a desvoltărei naturale, că o viță de eroi numai suflete eroice póte produce?

Când privimŭ la faptele Moțilorŭ de aḍĭ, la neînțelegerile din sînulŭ lorŭ, la servilismulŭ josnicŭ ce-lŭ dau pe față mai în fiă-care ḍi în atingerile lorŭ cu adversarii neamului românescŭ; când vedemŭ purtarea tîrĕitóre a fruntașilorŭ muntenĭ din ḍilele nóstre și-o asemĕnămŭ cu purtarea vitejéscă și adevĕratŭ românéscă a premergĕtorilorŭ lorŭ, trebue sĕ ne îndoimŭ în credința nóstră și mâhnițĭ sĕ întrebămŭ:

Óre acești piticĭ sĕ fiă urmașii glorioșilorŭ Moțĭ?

Nu, nu-i cu putință ca cei ce cu-o slugărnicià ne mai pomenită se închină aḍĭ solgăbirĕilorŭ ungurĭ, cei ce cu o slăbiciune de caracterŭ neesplicabilă lasă a fi trașĭ în mrejele intereselorŭ contrare intereselorŭ de viéță ale națiunei nóstre; nu-i cu putință, ḍicemŭ, ca aceste figurĭ triste ale timpului de față sĕ fiă adevĕrații urmașĭ ai nobililorŭ luptătorĭ muntenĭ pentru drepturile și libertatea poporului românŭ.

Trebue că s'a corcitŭ neamulŭ Moțilorŭ; Altfelŭ nu ne-amŭ puté esplica de unde ar rĕsărì atâta slabănogiă, atâta netrebnicià și lașitate.

Muntenii noștri sĕ nu ne ia in nume de rĕu acéstă isbucnire a sentimentelorŭ nóstre de adêncă mâhnire și indignare pentru lucrurile slabe, ce sĕ petrecŭ în mijloculŭ lorŭ.

Destulŭ amŭ tăcutŭ, destulŭ amŭ totŭ așteptatŭ, că dóră dóră se vorŭ reculege odată și vorŭ cunósce, ce suntemŭ în dreptŭ noi, ce este în dreptŭ lumea românéscă de pretutindenĭ sĕ aștepte dela dênșii.

Décă muntenii noștri, carĭ în ținuturile lorŭ romantice formézã o massă compactă de poporŭ românescŭ; décă muntenii noștrii, carĭ au bărbațĭ numĕroșĭ înzestrațĭ cu tóte sciințele și cu stare bună; décă acești muntenĭ nu vorŭ fi in stare sĕ impună adversarilorŭ noștri printr'o purtare esemplară națională și printr'o strînsă unire între ei, atuncĭ ce se mai așteptămŭ dela alții, carĭ trăiescŭ în condițiunĭ și împrejurărĭ multŭ mai rele?

Cetițĭ corespondența de mai josŭ și décă numai jumĕtate arŭ fi adevĕrate din cele ce le conține, atuncĭ punețĭ mâna pe consciință și spunețĭ-ne, că óre ceea ce s'a petrecutŭ în ḍilele prime ale lunei curente în capitala munțilorŭ nu este unŭ lucru de totŭ slabŭ și condamnabilŭ?

Ne cuprinde o amară mâhnire când ne gândimŭ la detailurile afacerei triste din cestiune. Este acesta unŭ casŭ, pe care nu mai scimŭ cum sĕ-lŭ calificămŭ.

Nu vomŭ numi persóne, nu vomŭ recapitula cele ce ni se relatézã. Ne vomŭ mărginì numai a constata, că unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbațĭ fruntașĭ din munțĭ, lasă a fi trașĭ pe sfóră și batjocurițĭ, subscriindŭ o declarațiune, ce li-o presentézã solgăbirĕulŭ ungurŭ, declarațiune prin care ei, alegĕtorĭ românĭ independențĭ, sprijinescŭ candidatura unui Ungurŭ guvernamentalŭ.

Și acésta se întêmplă în ajunulŭ conferenței nóstre electorale dela Sibiiu și cu concursulŭ unuia din cei ce au fostŭ aleșĭ sĕ representeze pe alegătorii românĭ ai acelui cercŭ la acésta conferență.

Închipuițĭ-vĕ numai ce-o se crédă însușĭ solgăbirĕulŭ din cestiune, ce-o sĕ crédă adversarii națiunei nóstre toțĭ, despre selidaritatea Românilorŭ muntenĭ și despre firmitatea lorŭ în apĕsarea drepturilorŭ nóstre naționale, décă vorŭ vedé subscrierile de pe acea funestă declarațiune?

Încă nu ne putemŭ pe deplinŭ reculege, nu ne putemŭ explica acestŭ faptŭ, decâtŭ presupunêndŭ, că lipsițĭ cum suntŭ de curagiulŭ propriei convicțiunĭ, acești bărbațĭ au căḍutŭ victimă unei viclene mistificațiunĭ.

Dorimŭ din sufletŭ sĕ se dovedéscă că presupunerea nóstră este adevĕrată și că totulŭ se reduce numai la o amăgire din partea dușmană. O dorimŭ cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ nu putemŭ crede, că acești bărbațĭ, după ce au aflatŭ ce atitudine politică recomandă conferența nóstră din Sibiiu alegĕtorilorŭ românĭ, vorŭ mai âmbla rĕtăcindŭ prin labirintulŭ intereselor străine.

Hotărîrile conferenței generale a alegătorilorŭ românĭ trebue sĕ fiă aḍĭ singura directivă a tuturorŭ Românilorŭ asuprițĭ, carĭ țină la națiunea lorŭ și nu iau în deșertŭ stăruințele ei pentru redobêndirea drepturilorŭ naționale. Aceste hotărîrĭ deslégă pe orĭ și care alegătorŭ românŭ de orĭ ce promisiune contrară ce ar fi făcut'o mai înainte.

Bărbații din cestiune vorŭ sci ce datorescŭ onórei Românilorŭ muntenĭ, care pretinde dela dênșii se ștérgă câtŭ mai curêndŭ pata de pe fruntea lorŭ!

Inchiderea dietei ungare.

Joi în 26 Maiu n. dieta ungară din periodulŭ 1884/87 a fostŭ închisă cu obicinuitulŭ ceremonialŭ. Maiestatea Sa, ședêndŭ pe scaunŭ, cu calpaculŭ în capŭ, cetĭ următorulŭ discursŭ alŭ Tronului:

Onorațilorŭ Domnilorŭ magnațĭ și deputațĭ! Iubițilorŭ credincioșĭ!

Când Noi. înainte cu trei anĭ, v'amŭ salutatŭ în acestŭ locŭ, mai întâiu, ne-amŭ exprimatŭ încrederea că și d-vóstră, urmândŭ esemplulŭ dietelorŭ de mai nainte, vĕ vețĭ implini obligămintele cu neobosită silință.

Ne face o bucuriă a puté declara aḍĭ, că în acéstă încredere nu ne-amŭ înșelatŭ.

Ce e dreptŭ, nu v'a fostŭ cu putință a resolva tóte acele cestiunĭ, ce le-amŭ semnalatŭ cu acea ocasiune, cu tóte astea multe din ele s'au resolvatŭ și s'au creatŭ și numĕrose alte legĭ importante.

Reorganisarea camerei magnaților s'a făcutŭ și nu ne îndoimŭ că ea în forma sa actuală își va îndeplini cu zelŭ problemele sale legislatorice în interesulŭ Tronului și alŭ statului ungarŭ.

Durata dietei a fostŭ prelungită și deputații ce se vorŭ alege din nou vorŭ puté resolva în mai mare ticnă importantele cestiunĭ rĕmase neresolvate.

Afacerea *îngrijirei celorŭ din serviciulŭ statului* s'a regulatŭ pe base mai drepte. *dreptulŭ de apă* s'a creat nou și *regularea Dunărei de susŭ* s'a asiguratŭ prin lege și peste totŭ s'au făcutŭ importante creațiunĭ pe tóte terenele vieții de statŭ.

Prin desvoltarea în mare mĕsură a *căilorŭ ferate vicinale* și prin construirea *căii ferate Muncacĭ-Stry*, atâtŭ de importantă din punctŭ de vedere alŭ statului, s'a complectatŭ fórte multŭ rețeaua căilorŭ ferate; prin modificarea *legii jurisdicționale, comunale și disciplinare* s'a efectuitŭ îmbunătățirea administrațiunei; pe importantulŭ *terenŭ sanitarŭ* s'au creatŭ din nou legĭ amĕsurate scopului; *interesele culturale* ale țĕrii au fostŭ promovate prin acordarea mijlocelorŭ bănescĭ pentru esecutarea cu succesŭ a legilorŭ aduse mai nainte; *esposițiunea* generală a *țĕrii* în urma jertfelorŭ d-vóstrĕ a avutŭ succesŭ strălucitŭ; cu legea asupra desființării instituțiunei *comuniunilorŭ de casă* esistente în granițele militare ungare provincialisate s'a înlăturatŭ încă o deosebire de dreptŭ ce esista între acéstă parte și între celelalte ale statului ungarŭ și în genere pe têrêmulŭ *justiției* s'au făcutŭ numĕróse legĭ, care au scopulŭ a umplea golurile dovedite prin praxă; *vĕduvele și orfanii membrilorŭ puterei armate* încă au primitŭ dovedĭ de bunăvoința jertfitóre a legislativei.

Nu e cu putință a enumera totŭ ce s'a întêmplatŭ în cursulŭ duratei acestei diete. Dealtmintrelea esprimându-ne părerea de rĕu, că parte în urma raporturilorŭ economice și evenimentelorŭ din lume ce s'au ivitŭ, parte însĕ sub influința nisuinței d'a grăbi desvoltarea statului, n'a succesŭ a progresa așa de permanentŭ în direcțiunea restabilirei *echilibrului în finanțele statului*, precum amŭ doritŭ, — în adevĕrŭ ne bucurămŭ în același timpŭ, de a ne esprima recunoscința și mulțămita nóstră pentru acea patriotică jertfire, cu care d-vóstrĕ, măcarŭ că situațiunea financiară e puținŭ favorabilă, ațĭ purtatŭ grije de siguranța Tronului și a monarhiei.

Legea asupra *gloatelorŭ* a mărìtŭ în modŭ esențialŭ puterea armată a monarhiei, dér acea unanimitate înălțătore de inimă, cu care ațĭ pusŭ la disposițiune sumele ce erau necesare pentru asigurarea *apĕrării monarhiei nóstre* în mijloculŭ situațiunei politice esterne ce părea a amenința cu periculŭ, a datŭ neîndoiósă dovadă despre aceea, că în timpŭ ce și d-vóstrĕ cu Noi dorimŭ susținerea păcii, totuși décă acésta ar fi oricând cu nepotință, fieeare fiu alŭ Ungariei nóstre iubite ar sta gata sĕ apere cu averea și sângele sĕu interesele Tronului nostru, ale monarhiei nóstre și cu acésta și ale scumpei patrii ungare.

Acéstă jertfire, precum și împrejurarea, că *cestiunile ce suntŭ de regulatŭ din timpŭ în timpŭ printr'o învoială între ambele state ale monarchiei nóstre* s'au resolvatŭ în modŭ amicalŭ, dau guvernelorŭ nóstre unŭ puternicŭ sprijinŭ, de a continua în nisuințele lorŭ *pe lângă susținerea bunelorŭ relațiunĭ, în care stămŭ Noi aḍĭ cu tóte puterile*, cu succesŭ și cu speranță crescêndă activitatea lorŭ în direcțiunea, ca *pe lângă deplina apĕrare a intereselorŭ nóstre de viéță sĕ se pótă susținé și mai departe pacea.*

Primițĭ pentru acéstă a d-vóstrĕ patriotică activitate și peste totŭ pentru zelósele d-vóstrĕ ostenelĭ cea mai căldurósă mulțămită a nóstră.

Primițĭ și ducețĭ comitențilorŭ d-vóstrĕ sincera nóstră salutare regală.

Cu acésta declarămŭ închisă actuala dietă.

Destăinuirile generalului francesŭ Leflô.

Generalulŭ francesŭ Leflô, aḍĭ în etate de 83 anĭ, care de două orĭ a representatŭ Francia la curtea Țarului Alexandru, a publicatŭ în „Figaro« următórele destăinuirĭ:

In primăvéra anului 1875 Francia și întrégă Europa erau adêncŭ mișcate de amenințările de rĕsboie din partea Germaniei. Bismarck găsise pretecstŭ în nisce publicațiunĭ ale unor episcopĭ francesĭ, mai alesŭ ale celui din Nimes, care iritase fórte tare pe prințulŭ Bismarck. Adevĕrata causă însĕ era graba uimitóre, cu care Francia s'a apucatŭ, după ce a plătitŭ neașteptatŭ de iute formidabila contribuțiune Germaniei, la reorganisarea armatei sale.

Gorciacoff dicea generalului Leflô că e o comediă a lui Bismarck, Țarulŭ era de părere, că acesta are scopulŭ sĕ abată numai atențiunea dela afacerile interne (era deja atuncĭ o cestiune a septenatului.), rĕsboiu n'are sĕ fiă. Aceléșĭ asigurărĭ le-a datŭ și prințulŭ Orloff și împĕratulŭ Austriei, care a ḍisŭ către Leflô în Februarie în Petersburgŭ: Cei din Berlinŭ au fostŭ cam nervoșĭ, der credŭ că s'au liniștitŭ deja.

Cancelarulŭ Gorciacoff ḍicea mereu, că Francia sĕ nu se temă, că nu e amenințată, dér sĕ caute sĕ se facă tare, fórte tare.

Furtuna trecŭ și generalulŭ Leflô întorcêndu-se în Februarie 1875 în Francia, pentru ca în Aprilie sĕ se întórcă la postulŭ sĕu în Petersburgŭ, primindŭ instrucțiunĭ dela șefulŭ sĕu ducele Decazes și dela mareșalulŭ Mac Mahon, sĕ observe o fórte mare reservă față cu afacerile din Berlinŭ. Inainte de plecare, Leflô dejună la ambasadorulŭ rusŭ prințulŭ Orloff. Acesta îi arătă o

scrisóre ce o trimetea la Petersburgŭ şi în care era vorba de părerea guvernului francesŭ asupra periculului de rĕsboiu ce ameninţa, fără însĕ sĕ crédă în elŭ prinţulŭ Orloff. Leflô se duse din nou la mareşalulŭ, căruia ii comunică impresiunile sale panice.

Preşedintele ii puse atuncĭ înainte o mulţime de acte: erau rapórte şi documente secrete, din care se vedea limpede că Germania şi-a amânatŭ intenţiunea de a porni nĕntârdiatŭ cu rĕsboiu contra Franciei. Leflô accentuéză două scrisorĭ ale uneia din cele mai marĭ personalităţĭ ale Europei, ale unui principe, alŭ căruĭ nume e obligatŭ a-lŭ tăcea. Intr'o scrisore se dicea: *La primăvéră veţĭ fi atacaţĭ*; in cealaltă: *Disposiţiunile s'au schimbatŭ, rĕsboiulŭ s'a amânatŭ pentru Septemvre.*

Ajungêndŭ în Petersburgŭ, veni la elŭ a doua di prinţulŭ Gorciacoff, căruia îĭ comunică cele ce le-a aflat dela mareşalŭ. Gorciacoff dise: Nu te ocupa pré multŭ de ceea ce se face şi se dice în Berlinŭ. La tóte ameninţările zadarnice esistă numai unŭ respunsŭ: *„Faceţi-vĕ tarĭ, fórte tarĭ!“*

Făcêndu-lŭ Leflô atentŭ la oprirea esportului de cai şi la înarmările Germaniei, Gorciacoff i-a spusŭ sĕ nu se témă, deórece unŭ asemenea atacŭ ar fi desaprobatŭ de totă Europa. (Temerea Franciei provenea nu mai de acolo, că resboiulŭ ii găsesce tocmai in mijloculŭ operei de reorganisare financiară, militară şi administrativă.)

Leflô ii spuse cancelarului rusŭ, că Germaniei îi e de Alsaţia şi Lotaringia, că li-o vorŭ lua îndĕrĕtŭ Francesii, şi că prin urmare pacea e numai unŭ armistiţiu; der Gorciacoff rĕspunse, că acéstea e cestiune de timpŭ şi de ocasiune.

Fiindŭ Leflô primitŭ în audienţă de Ţarulŭ, acesta ilŭ asigură că Germania nu vrea rĕsboiu, ci tóte astea suntŭ numai nisce regretabile şi viclene apucăturĭ de-ale lui Bismarck, ca sĕ'şĭ asigure mai bine puterea. De altmintrelea elŭ, Ţarulŭ, nu va lăsa sĕ se turbure pacea şi adause: *„Decă însĕ Germania ar face rĕsboiu fără temeiu séu sub pretexte numai, atuncĭ ar ajunge faţă cu Europa într'o astfelŭ de situaţiune, ca Bonaparte în 1870 — şi acésta ar fi pe propria ei socotélă şi periculŭ.* N'aibă temă guvernulŭ francesŭ. Interesele ambelorŭ nóstre ţĕrĭ suntŭ comune, şi decă în vr'o di aţi fi seriosŭ ameninţaţĭ, atuncĭ aţĭ afla-o în curênd prin mine.‘

In acestŭ timpŭ d. de Radowitz, unulŭ dintre agenţii intimi ai lui Bismarck, se duse in misiune estraordinară la Petersburgŭ, cu unŭ indoitŭ scopŭ; unulŭ confidenţialŭ, privea pe Francia. Radowitz era însărcinatŭ sĕ sondeze disposiţiunile Rusiei pentru casulŭ, când cei din Berlinŭ s'ar decide sĕ deschidă espediţiunea contra Franciei şi a face cunoscute acele concesiunĭ ce le-ar da in schimbŭ Germania în Orientŭ. La intrebarea luĭ Radowitz: *»Ce v'ar puté fi pe placŭ şi ce aţĭ cere dela Turcia?«* i s'a rĕspunsŭ: *„Nu vremŭ nimicŭ mai multŭ, decâtŭ ce posedemŭ*, şi nisuimŭ în Orientŭ susţinerea stării esistente şi pacea.«

Nisuirea lui Radowitz făcu fiasco complectŭ. Curtea rusă a abătutŭ pericululŭ dinspre Francia. Gorciacoff scrise lui Leflô, că *Rusia în înţelegere cu Austria, atuncĭ celŭ mai intimŭ aliatŭ alŭ ei, nu va permite ca Prusia sĕ vateme nepedepsită tóte legile lumei civilisate* şi sĕ arunce Europa în tóte grozăviile rĕsboiului, numai fiindŭ că aşa îi place şi fiindŭ că totŭ se teme încă de sĕrmanulŭ leu bolnavŭ, care se numesce Francia.

Ţarulŭ Alexandru II, ducêndu se apoi in Berlinŭ, a făcutŭ pe cei de acolo sĕ se moderéze. Bismarck a aruncatŭ vina pe Moltke, că elŭ ar fi avutŭ rele intenţiunĭ.

Generalulŭ Leflô işĭ încheiă destăinuirile sale cu vorbele ce le-a esprimatŭ în 1874 Bismarck faţă cu prinţulŭ Orloff: »La rĕsboiu nu ne gândimŭ nicĭdecum; der Francia işĭ reorganiséză pré repede armata în persóne şi materialŭ şi noi ne vomŭ procura o garanţiă, o asigurare, décă vomŭ ocupa Nancy.“

Adĭ Francia e în adevĕrŭ fórte tare şi precum a disŭ generalulŭ Boulanger, gata de a porni in contra celui ce ar voi s'o atace.

SCIRILE DILEI.

Alegerile dietale se vorŭ face dela 17 până la 26 Iunie n., ér noua dietă ce va eşi din aceste alegerĭ e convocată pe diua de 26 Septemvre n.

—x—

In afacerea Tegze Vieser mai mulţĭ studenţĭ universitarĭ intenţionaseră sĕ ţină la 27 Maiu n. o adunare. In placatele afişate pe edificiulŭ universitarŭ se dase ca locŭ de întêlnire acestŭ edificiu, de unde apoi sĕ pornéscă la localulŭ destinatŭ pentru adunare. Poliţia aflândŭ despre acésta, adresă rectorului Universităţii, o scrisore în care 'i făcu cunoscut, că adunarea, nefiindŭ anunţată după lege, nu va fi permisă sub nicĭ o imprejurare şi că studenţiĭ işĭ vorŭ atrage asupră-le seriósele urmărĭ ale nesupunerei.

—x—

Cetimŭ în „Rĕsboiulŭ«: »Aflămŭ din sorginte sigură că *delegaţii românĭ nu vorŭ pleca la Viena* până ce nu se va stabili mai ântâiu o inţelegere asupra puncteiorŭ principale. Pentru acestŭ scopŭ negocierile continuă între guvernu nostru şi celŭ austro-ungarŭ.“

—x—

Oderheiulŭ sĕcuescŭ rareorĭ dă semne de viéţă, dér când le dă nu se 'ncurcă cu una cu două. Étă ce se scrie de acolo lui „P. L.“: „In orăşelulŭ nostru e liniştitŭ şi plăcutŭ diua, dér în schimbŭ nóptea în timpulŭ somnului se pornesce adeseorĭ unŭ vuetŭ, pricinuitŭ de tinerii mai inteligenţĭ ai poporaţiunii de aci, mai alesŭ in urma beţiilorŭ mai marĭ, carĭ nu suntŭ nicĭdecum rarităţĭ în obiceiurile junimei nóstre mai „cópte.“ Lucrurĭ măreţe însĕ, mai ca nicĭ odată, s'au petrecutŭ în nóptea de 18 spre 19 Maiu n. când o cétă de paserĭ de nópte chefuite cutreieră oraşulŭ, făcu totŭ felulŭ de neajunsurĭ, sgomotŭ îngrozitorŭ, care se atinge de codulŭ penalŭ. Abstragêndŭ de turburarea linişteĭ prin strigăte şi chiuiturĭ, haimanalele îmbĕtate tăiară pândele de adăpostire, scóseră din ţiţinĭ multe jalusii dela locuinţe private şi le aruncară în mijloculŭ stradei şi alte de felulŭ acesta. Cea mai bună „glumă“ a fostŭ însĕ aceea, că au luatŭ josŭ firma unui cuibŭ de nópte cu nume fórte rĕu şi l'au aşedatŭ peste ferestrile unui fórte stimatŭ advocatŭ, ce locuesce în strada principală. Poliţiă orĭ păzitorĭ de nópte nu s'au vĕdutŭ şi nu s'au audiŭ. Şi fiindŭ că de regulă se ivesce acestŭ casŭ la astfelŭ de ocasiunĭ, viitorulŭ scandalŭ nocturnŭ pe strade nu se va lăsa a fi multŭ timpŭ aşteptatŭ.« — Şi asemenea ómenĭ suntŭ viitorii „patrioţĭ“ de marĭ speranţe!

—x—

Unŭ *escadronŭ* din regim. 12 *de husarĭ* va pleca la 6 Iunie din Hatvan în *Bosnia*. Statulŭ majorŭ şi două plutóne va fi staţionatŭ în Banjaluca, unulŭ în Mostarŭ şi unulŭ în Travnicŭ.

—x—

Junimea Română din *Alba-Iulia* va arangia o *petrecere de vară* in 6 Iuniu (25 Mai 1887) in grădina »Sore“ *în favórea inundaţilorŭ din Alba-Iulia*, fără esceptiune de naţionalitate, şi a *şcólei gr. cath, din Barabantiu.* Inceputulŭ la 4 ore d. a. preţulŭ intrărei de persónă 60 cr. de familiă 1 fl. 50 cr. Comitetulŭ arangiatorŭ. In pausă pentru delectarea publicului vorŭ fi câteva producţiunĭ. Supra solvirĭ se primescŭ cu mulţămită şi se vorŭ chita pe cale diaristică.

—x—

Agentulŭ unei fabrice de zaharŭ din Hamburg, Otto Siedenburg, venindŭ în *Pesta* pentru prima óră, fŭ întêmpinatŭ de doi tinerĭ galanţĭ îmbrăcaţĭ, carĭ se dară de fii de proprietarĭ, şi sub cuvêntŭ, ca sĕ'i arate oraşulŭ, ilŭ ademeniră într'o cârciumă unde cu joculŭ de cărţĭ „Hol van a vörös« ii stórseră agentului 100 de mărcĭ şi apoi o luară la sănătósa. „Pester Lloyd“ face hazŭ de acestŭ faptŭ dicêndŭ că agentulŭ a cădutŭ pe mâna duorŭ „cazacĭ.“ Nu totŭ aşa însĕ are sĕ facă hazŭ Siedenburg, ci elŭ va spune curatŭ că a cădutŭ pe mâna duorŭ Ungurĭ.

—x—

Intr'o parte a viilorŭ dela *Cincĭ-Biserici* s'a constatatŭ esistenţa filoxerei.

—x—

Din *Cluşiu* se scrie fóiei »B. H.“: In diua în care s'a îmormêntatŭ femeia profesorului universitarŭ clujianŭ Fabinyi (care s'a sinucisŭ prin înecare), s'a scosŭ din Someşŭ cadavrulŭ d-nei Fiban.. Biata femeiă işĭ perduse acum doi anĭ bărbatulŭ şi de atuncĭ ducea o grea luptă pentru esistenţă. Din causa grijilorŭ materiale, sănătatea i se sdruncină şi i se alterară şi puterile spirituale. In acéstă stare, scirea despre mórtea d nei Fabinyi influinţă asupră'şĭ nâscêndŭ în ea cugetulŭ de a se sinucide. Nenorocita lăsă în urmă'ĭ patru orfanĭ. — Centrulŭ Kulturegyletului ardeleanŭ are sĕ se facă de totŭ vestitŭ cu nenumĕratele sinuciderĭ ce se 'ntêmplă acolo.

Din *Raportulŭ anualŭ alŭ Societăţii „România-Jună“* din Viena pe anulŭ administrativŭ 1885, 1 Octomvre — 1186, 30 Septemvre, estragemŭ: Societatea a statŭ în semestrulŭ primŭ sub preşedinţa d-lui drd. G. Filipescu Brăescu, ér în alŭ 2-lea semestru sub preşedinţa d-lui Dr. Alexandru Popŭ. S'au numitŭ membrii onorarĭ în decursulŭ anului Ilustrităţile Lorŭ dnii episcopĭ Mihailŭ Pavelŭ, dr. Victorŭ Mihali şi d-lŭ canonicŭ din Blaşiu I. M. Moldovanŭ. In şedinţele societăţii de peste anŭ, afară de resolvarea afacerilorŭ interne, s'au pertractatŭ teme literarie de cuprinsŭ variatŭ şi s'au declamatŭ feliurite poesii. Biblioteca Societăţii constă din 1388 opurĭ în 909 volume şi 735 broşurĭ, ér cabinetulu de lectură fŭ provĕdutŭ cu 38 foi româneseĭ, 2 francese şi 4 germane, tóte donate din partea respectivelorŭ redacţiunĭ. Capitalulŭ fructiferŭ alŭ societăţii a fostŭ la 30 Decemvre: 9294 fl. 6 cr., averea totală: 11,980 fl. Se scie, că societatea „România Jună“ este o societate nu numai socialŭ-literală, ci totodată şi societate de ajutorare pentru membrii ei lipsiţĭ. In scopulŭ acesta ea a datŭ gratuitŭ locuinţă la trei membri, a plătitŭ taxa rigurosului III. à 65 fl. pentru 2 membri, taxa rigurosului I à 55 fl. pentru unŭ membru, la 2 membrii le-a datŭ stipendii de câte 50 fl. v. a. Membri fundatorĭ are societatea 21, onorarĭ: 66, emeritaţĭ 38, ordinarĭ 58, şi mai mulţĭ membrii sprijinitorĭ, între carĭ Escelenţa Sa Metropolitulŭ Vancea, care a donatŭ Societăţii în anulŭ acesta 40 fl. şi este tot-odată şi membru onorarŭ. —

Munţii Apusenĭ, Maiu 1887.

Stimate Domnule Redactorŭ,

Multele necasurĭ ale timpului in care trăimŭ mĕ îndemnă a Vĕ scrie câteva rêndurĭ prin carĭ voescŭ a Vĕ face cunoscută ţinuta muntenilorŭ noştri în ceea ce privesce conclusulŭ adusŭ de conferinţa nóstră naţională din 7, 8 şi 9 Maiu a. c. din Sibiiu faţă cu alegerile ablegaţilorŭ dietalĭ, ce stau la uşă.

Daţi mĭ dér voiă, D-le Redactorŭ, a Vĕ descrie pe

FOILETONU.

SANDRA,

legendă poporală.

Era în vremurile cele rele, când pétră pe pétră nu sta, căcĭ lumea era învrăjbită. Era — cum se dice — rĕşmeriţă de cea mare, ba potopŭ ne mai pomenitŭ. Némurĭ sĕlbatice setóse de sânge şi cutropire, de omorŭ şi pustiire a totŭ ce era bunŭ şi frumosŭ; veneau pe orĕ pe cesŭ din spre sore rĕsare câtră sfinţitŭ de sóre şi puneau lumea şi neamurile în învălmăşélă de dile, sĕptĕmânĭ, lunĭ, ba mai anĭ întregĭ omŭ cu omŭ nu se'ntêlnea, tată cu fiu şi mamă cu fată nu se vedeau.

Inainte cu vécurĭ de anĭ s'a întêmplatŭ acésta, şi şi astădĭ mai povestescŭ bĕtrânĭ albiţĭ ca óia, bărbaţĭ vênjoşĭ ca smeii, tinerĭ fără leacŭ de cunună de mustaţă, fete prin şedĕtorĭ, babe de după cuptorŭ — că vedĭ... din neamŭ în neamŭ şi din viţă în viţă a rĕmasŭ vestea şi povestea de acea rĕşmeriţă cumplită şi vreme ne mai pomenită.

Tătarĭ şi Căpcânĭ de cei rĕi — cum se dice — erau acele neamurĭ cutropitóre, ce năpădiseră asupra nóstră din spre sóre rĕsare şi carĭ prădară şi pustiiră totŭ ce li se ivise în cale de prin sate şi oraşe, de prin locurile unde trăimŭ şi noi astădĭ şi pre unde totŭ mlădiţă din marea nóstră viţă odrăsleau şi atuncea.

Omenii spăriaţĭ de acéstă grea furtună, care de pe unde au fostŭ, au lăsatŭ casă, masă, strênsură şi agonisitŭ, şi numai cu ce s'a întêmplatŭ şi au putută prinde în două braţe au fugitŭ, s'au dusŭ şi s'au ascunsŭ, care pe unde a apucatŭ:

Prin poenĭ ne mai călcate,
Prin selbe ne mai umblate,
Prin speluncĭ ne mai cercate,
In costele munţilorŭ,
Din creerii Carpaţilorŭ

Der fugit-au numai şi s'au ascunsŭ copii neputincioşĭ, babe, bĕtrâne şi moşĭ; — ér — — —

Câţĭ simţeau putere 'n braţĕ
Sânge 'n vine şi vieţă,
Bĕtrânĭ învechiţĭ în dile,
Bărbaţĭ, tinerĭ, chiar copile;
Prins-au arma ţintuită,
Cósa, barda ruginită,
Şi-au datŭ peptŭ duşmanilorŭ,
Sĕ-şĭ apere ţera lorŭ:
Scumpa ţĕră de perire,
Avutulŭ de pustiire,
Graiulŭ lorŭ de cutropire.

Norii grei se 'mprăsciaseră, cerulŭ se înseninase, potopulŭ trecuse, rĕşmeriţa se potolise şi cei rĕmaşĭ cu dile şi scăpaţĭ de cutropire, care de pe unde se duse şi pribegise, s'au întorsŭ pe la ale sale, multe puţine câte le-au mai rĕmasŭ şi le-au aflatŭ.

Pe malulŭ Dornei, limpede ca lacrĕma şi şoptitóre de gândescĭ că graesce, aprópe de creerii măreţilorŭ Carpaţĭ, din carĭ rĕsare, atuncĭ — în acele vremurĭ — precum şi acum era aşedatŭ unŭ satŭ. Satŭ ca tóte satele cu case şi cu ómenĭ şi alte de tóte, câte 'ntr'unŭ satŭ poţĭ afla şi căuta.

Totă suflarea din satŭ, bĕtrânĭ, bărbaţĭ, junĭ, tinerĭ, móşe şi mame, feciore 'ncântătóre, toţĭ şi tóte întorşĭ din pribegire şi scăpaţĭ din pustiirea vremei grele ce trecuse slăveau pe Dumnedeu şi 'şĭ stringeau unulŭ altuia mâna şi cu lacrămile 'n ochĭ se îmbrăţişau de bună întêlnire.

Numai unulŭ singurŭ, — omŭ cu vélă 'n satŭ, dulce la graiu, bunŭ de sfatŭ şi cu ispravă 'n fapte — moşŭ „Brădeanulŭ“, bocotanulŭ, numai elŭ singurŭ singurelŭ n'avea cui stringe mâna şi nicĭ cu cine se'mbrăţişa; căcĭ singura odraslă pe care o avuse şi la care se uitase ca şi la ochii din capŭ... o perduse.

Feciorașulŭ sĕu „Codreanu“, fala satului şi struţulŭ feciorilorŭ, nu se mai întorsese, şi nădejde nu era că s'a mai întórce cândva. Ş'apoi bĕtrânulŭ „Brădeanŭ“ bine scie elŭ, că cum de nu şi pentru ce ba. Cădĭ déră cu feciorŭ plecase din satŭ şi de acasă şi fără de elŭ se reîntorsese.

Da! la mijlocŭ de cale, în crucea drumurilorŭ, Codreanu părăsĭ pe tatălŭ sĕu şi plecă cu tovarăşĭ de-a lui sémă colo... susŭ la hotarĕ contra păgânilorŭ vrăşmaşĭ, ca sĕ-şĭ facă datorinţa de vitézŭ şi de Românŭ:

Duşmanii s'apropiase
Lupta cruntă se'ncinsese,
Pe păgânĭ îi înfrânsese,
Departe peste hotarĕ

scurtŭ conducerea, respective caracterulŭ acelorŭ Românĭ, carĭ în acestŭ ţinutŭ voescŭ sĕ jóce rolulŭ de conducĕtorĭ ai poporului.

Alegĕtorii românĭ din Munţii Apusenĭ aparţinĕtorĭ cercului de alegere alŭ Trĕscăului au fostŭ convocaţĭ pe ḑiua de 20 Aprile la o conferinţă, pentru a se înţelege în ceea ce privesce ţinuta nóstră faţă cu viitórele alegerĭ dietale.

In acea ḑi conformŭ convocatorului s'au şi întrunitŭ la casa d-lui advocatŭ Gerasimŭ Candrea la órele 3 p. m. mai mulţĭ alegĕtorĭ, nu însĕ într'unŭ numĕrŭ, după cum s'ar fi aşteptatŭ, nu într'unŭ numĕrŭ după cum am aflatŭ din ḑiaristica nóstră română, că la asemenea conferinţe *s'au adunatŭ alegĕtorii românĭ cu sutele.* Deşi amŭ fostŭ însĕ puţinĭ la numĕrŭ, totuşĭ amŭ decisŭ ca sĕ alegemŭ doi bărbaţĭ, carĭ sĕ ne representeze la adunarea Românilorŭ, ce avea sĕ se ţină în Sibiiu — şi acei bărbaţĭ amŭ credutŭ a-i fi aflatŭ în persónele reverendissimului domnŭ protopresbiterŭ Romulŭ Furduiu şi a d-lui advocatŭ Dr. Basiliu Preda.

In 20 Aprilie dér, după cum amŭ amintitŭ mai susŭ, alegĕtorii românĭ din cerculŭ Trĕscăului câţĭ s'au întrunitŭ au alesŭ pe cei doi delegaţĭ în presenţa d-lui fisolgăbirĕu supranumitŭ şi „Mufti-paşa«, căruia pentru ostenéla ce şĭ-a luatŭ a asista la acea nevinovată întrunire i s'a votatŭ şi o *„mulţumită protocolară«.*

In 3 Maiu st. n., va sĕ ḑică cu patru ḑile înainte de întrunirea delegaţilorŭ românĭ la conferinţa din Sibiiu, d-lŭ fisolgăbirĕu alias »Mufti-paşa« nasce unŭ *„Nyilatkozat“* (Declaraţiune) de cuprinsulŭ: „Subscrişii alegĕtorĭ din cerculŭ Trĕscăului dechiarămŭ prin acésta că candidămŭ — *„jelölünk“* — ca deputatŭ alŭ partidului liberalŭ, cu programŭ guvernamentalŭ, pe măria sa d-lŭ baronŭ *Huszár Karoly.“* Acéstă dechiaraţiune subscrisă de puternicului ḑilei fisolgăbirĕulŭ Zudor Akos a fostŭ dată primarului substitutŭ G. Corcheşŭ ca sĕ o comunice d-lorŭ alegĕtorĭ, invitându-i a o subscrie.

Şi ce sĕ vedĭ?! Ii succede d-lui substitutŭ primarŭ a face plăcerea şefului sĕu, ademenindŭ pe mai toţĭ »inteligenţii“ a subscrie acelŭ mârşavŭ actŭ, şi încă cum? Aşa, că primo loco ilŭ subscrie d-lŭ delegatŭ alŭ moţilorŭ Dr. B. Preda, alŭ cărui nume fiindŭ odată spânḑuratŭ pe amentitulŭ „Nyilatkozat“ a sedusŭ pre cei mai mulţĭ dintre alegĕtorii românĭ a-şĭ spênḑura şi ei numele lângă alŭ d-lui delegatŭ contra concluselorŭ din anii 1881, 1884 şi înainte de ce s'ar fi adusŭ verdictulŭ naţiunei faţă cu ţinuta nóstră pe terenulŭ de luptă electorală.

Se póte, că nicĭ până de presentŭ nu s'a cugetatŭ nimenea, că óre care este motivulŭ de a-tot-puterniculŭ „Mufti-paşa« a născutŭ acelŭ fĕtŭ numitŭ „Nyilatkozat“; o sĕ le spunŭ eu.

Avêndŭ odată la mână subscrierea propriă a atâtorŭ alegĕtorĭ românĭ, de o parte şĭ-a făcutŭ meritŭ înaintea superiorilorŭ sĕi; ér de altă parte póte sĕ producă unŭ actŭ de tótă încrederea d-lorŭ dela „Kolozsvar«, „Ellenzék« etc., cumcă într'adevĕrŭ nu toţĭ Românii consémtŭ cu conclusele aduse de conferinţa naţională, ci numai unii *„agitatorĭ“.*

Cei subscrişĭ în acea hârtiă suntŭ: Dr. B. Preda advocatŭ, Iuliu Poruţŭ preotŭ gr. cath., Basiliu Motora preotŭ gr. or., Ioanŭ Motora învĕţătorŭ diriginte, Gerasimŭ Morariu, Georgiu Decianu, Georgiu Corcheşŭ din Câmpenĭ, Ioanŭ Bursu preotŭ gr. cat, Ioanŭ Birla supranumitŭ *„Kis Deák“* primarŭ com. din Bistra, Dumitru Todea alias „Steilinger« primarŭ în Albacŭ, Nicodimŭ Cothisel primarŭ comunalŭ şi Nicolau Aranyosi alias Arieşanu preotŭ gr. cat. din Certege.

Acea hârtiă — „Nyilatkozat“ în Campenĭ a fostŭ pusă în circulare de primarulŭ substitutŭ G. C., în Certege şi Bistra de bravulŭ şi multŭ lăudatulŭ — în ḑiarulŭ „Tribuna« — notarŭ cercualŭ Ioanŭ Cristea, ér în Albacŭ de primarulŭ Dumitru Todea, carele a trebuitŭ cu voiă fără de voiă sĕ aştepte până ce târḑiu nóptea s'a reintorsŭ notarulŭ Cristea dela Bistra, ca sĕ-i mainueze desamintitulŭ „Nyilatkozat“ spre a-lŭ face sĕ circule şi între alegĕtorii din Albacŭ, carĭ, după câtŭ sciu, singurŭ preotulŭ gr. or. Ioanŭ Todea n'a subscris'o, ér ceilalţĭ cu dascalĭ cu totŭ şĭ-au spênḑuratŭ şi ei numele, lângă a celorlalţĭ Iscarioteni

Conferinţa naţională a trecutŭ, Domnii delegaţĭ s'au reintorsŭ în pace şi sĕnĕtoşĭ pe la caminele Dumnealorŭ până de presentŭ însĕ nu ni s'a comunicatŭ, care este resultatulŭ, deşi *amŭ aşteptatŭ şi aşteptămŭ în totŭ momentulŭ ca sĕ fimŭ convocaţĭ pentru ca sĕ ni se comunice resultatulŭ conferinţei.*

Unŭ lucru nu mĭ încape nicĭdecum în creerĭ şi adecă, nu-mĭ potŭ explica, orĭ câtŭ îmĭ batŭ capulŭ, care a fostŭ motivulŭ ce l'a îndemnatŭ pe d-lŭ Dr. B. Preda — pe ginerele fostului tribunŭ M. Andreica, sĕ subscrie acelŭ actŭ de trădare a intereselorŭ nóstre naţionale! Noi toţĭ ilŭ cunosceamŭ pe d-lŭ Preda de bunŭ Românŭ şi ne-ar părea fórte rĕu décă ne-amŭ vedé înşelaţĭ în credinţa nóstră, pentrucă îmĭ place a crede, că D sa sĕu n'a cetitŭ de locŭ aceea hârtiă, sĕu că décă a cetit'o apoi a cetit'o numai superficialŭ şi în fine sĕu că n'a voitŭ sĕ se arate necomplesantŭ în casa d-sale faţă cu primarulŭ substitutŭ, care ar fi meritatŭ unŭ......

Nĭ-ar părea fórte bine, décă în acéstă privinţă ni s'ar da óre care deslușire, pentru că la casulŭ contrarŭ trebue sĕ credemŭ că d-lŭ Preda nu mai aparţine partidei naţionale şi póte că acésta l'a îndemnatŭ a se dechiara în conferinţa din 20 Aprilie, că nu primesce ca delegatŭ alŭ alegerilorŭ nicĭ o instrucţiune în ceea ce privesce ţinuta nóstră pentru a o aduce la cunoscinţa conferinţei din Sibiiu.

Ar fi de doritŭ, ca domnii preoţĭ în frunte cu Prea On. Domnŭ Protopresbiterŭ *sĕ aducă la cunoscinţa alegĕtorilorŭ românĭ din Munţii Apusenĭ decisiunile conferinţei naţionale din Sibiiu,* esplicându-le şi arĕtându-le tóte relele de carĭ suntemŭ încungiuraţĭ, acésta ar fi cu atâtŭ mai multŭ de doritŭ cu câtŭ, că punêndŭ mâna pe inimă şi mărturisindŭ adevĕrulŭ, noi Moţii cei vestiţĭ, urmaşii lui Horea şi Janculŭ, amŭ degeneratŭ cu totulŭ aşa încâtŭ amŭ ajunsŭ, putemŭ ḑice, ca şi celŭ din urmă servitorŭ alŭ oficiilorŭ administrative sĕ ne pótă purta de nasŭ cum voesce.

Şi cui avemŭ sĕ mulţumimŭ tóte acestea triste urmărĭ? Pre cine vomŭ avé sĕ acusămŭ primo loco înaintea lui Dumneḑeu şi înaintea gintei latine?, Numai şi numai pe Domnii preoţĭ, carĭ în frunte cu cei dela carĭ primescŭ darulŭ preoţiei şĭ-au uitatŭ cu totulŭ de devisa „Preoţĭ cu crucea 'n frunte«, şĭ-au uitatŭ de turma lorŭ încredinţată pentru a-o conduce pe calea luminei şi adevĕrului şi o lasă sĕ orbece în întunerecŭ pentru ca cu atâtŭ mai uşorŭ sĕ fiă sfăşiată de ghiarĕle lupilorŭ flămênḑĭ, ce-o pândescŭ de tóte părţile — onóre puţinelorŭ esceptiunĭ. — Amŭ ḑisŭ acésta pentru că décă toţĭ domnii preoţĭ s'ar interesa câtu-şi de puţinŭ şi de binelŭ poporŭ, din sînulŭ căruia facŭ şi d-lorŭ parte, atuncĭ noi Românii amŭ sta pe o tréptă multŭ mai înaltă şi póte amŭ fi mai stimaţĭ din partea conlocuitorilor noştri decum suntemŭ aḑĭ.

Sĕ stea la porunca atotputernicului „Mufti-paşa«, cei carĭ suntŭ în funcţiunĭ şi atârnă dela d-sa, n'avemŭ nimicŭ contra lorŭ, dér apoi lasĕ-ne în pace şi nu facă presiune asupra altora şi atuncĭ potŭ asigura pe orĭ şi cine, că „Mufti-paşa“ nu mai merge la Trĕscău însoţitŭ de câte 50—60 alegĕtorĭ românĭ — şi atuncĭ s'ar convinge „Kolozsvar,« „Ellenzék“ etc., că Românii nu facŭ „geşeftŭ“ din alegerea de ablegaţĭ şi nicĭ nu-şĭ vêndŭ consciinţa şi votulŭ lorŭ Domnilorŭ dela putere, ci vorŭ fi solidarĭ în sensulŭ hotărîrilorŭ aduse de conferinţa naţională din Sibiiu.

Moţulŭ.

Lista de subscripţiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu şi inundare.

Au mai încursŭ dela domnii:

Ioanŭ Christescu	5 fl.
Ioanŭ Popiliu preotŭ în Sigŭ . .	5 fl.
Luca Prunkul	2 fl.
Dumitru Lupanŭ	2 fl.
Simeonŭ Theodorŭ	2 fl.
Dela comuna Ciugudelŭ prin d-lŭ Ioanŭ Brândĕu	5 fl. 43 cr.
Suma	21 fl. 43 cr.
Adăugêndŭ la acésta suma din nr. 108 alŭ „Gaz. Trans.“. 760 francĭ şi	98 fl.
(Va urma). Totalŭ 760 francĭ,	119 fl. 43 cr.

Le mulţumimŭ generoşilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociţilorŭ, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARIS, 30 Maiu. — Rouvier a constituitŭ definitivŭ cabinetulŭ. Portofoliulŭ rĕsboiului l'a luatŭ generalulŭ Ferron, şefulŭ statului majorŭ generalŭ sub ministeriulŭ Gambetta.

BRUXELLE, 30 Maiu. — Erĭ nóptea a isbucnitŭ unŭ tumultŭ îngrozitorŭ. Poliţia a voitŭ sĕ împedece formarea pe strade a unui conductŭ de mai multe mii de socialiştĭ, dér a fostŭ atacată cu beţe şi cu petri. Au fostŭ mai multe rănirĭ. Poliţia întărită a restabilitŭ ordinea cu baioneta şi cu sabia. In provincia sĕrbătorile au decursŭ în linişte. Se vorbesce, că guvernulŭ are intenţiunea sĕ proclame starea de asediu asupra provinciei Hennegau.

PRAGA, 30 Maiu. — Studenţii cehĭ au făcutŭ lui Rieger „Katzenmusik, chiuindŭ şi fluerândŭ înaintea locuinţei lui şi strigându'i „pereat.“ Studenţii se împrăştiară apoi în ordine.

DIVERSE.

Monumentulŭ Ţarului Nicolae I. — Pe malulŭ Dunării între Reni şi Ismailŭ, lângă mănăstirea sfintei Theraponta, pe unde au trecutŭ Dunărea trupele rusescĭ în anulŭ 1827, se va ridica unŭ monumentŭ Ţarului Nicolae I. Monumentulŭ, lucratŭ de Planowski şi Hainowski, este o colónă piramidală de tuciu, împodobită cu tunurĭ turcescĭ şi cu vulturĭ rusescĭ. Pe la unghiurĭ vorŭ fi aşedate tunurile luate dela Turcĭ în anulŭ 1827.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**

Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureşianu.**

Din scumpa lorŭ ţerişóră.
— Şi voinicii Românaşĭ
Câţĭ pe josŭ, câţĭ călăraşĭ
Sub stindardulŭ fâlfâindŭ
Din gură doine cântândŭ,
Doine dulcĭ de veselià
Doine şi de vitejiă,
Se'ntorcéu cu bucuriă
La a lorŭ scumpă moşiă,
La moşia părintéscă,
Şi la vatra strămoşéscă
— Da'n fruntea celorŭ voinicĭ
Incălecaţĭ pe cai micĭ,
Cai de strană tătărescă
Din ţera moldovenéscă,
Se aflau doi voinicei,
Sprintenei şi frumuşei,
Mândreţea voinicilorŭ
Şi fala vitejilorŭ,
Soţiorĭ nedespărţiţĭ
Şi viteji neîmblânḑiţĭ:
Codreanŭ vitezulŭ feciorŭ
Şi Sandra a lui soţiorŭ.

Da! Codreanu şi Sandra, soţĭ nedespărţiţĭ în rĕu, ca şi în bine. Sandra copilă orfană din satulŭ lui Codreanu, fără tată fără mamă, fără fraţĭ fără surorĭ, sĕracă, cum sĕ ḑice, dér cu purtare bună şi cu o inimă mare, frumósă ca unŭ sóre, vrednică şi lucrătóre.

D'apoi de viteză — numai ca ea, în tocmai ca unŭ voinicŭ, — cu o vorbă, pe dreptŭ adevĕrată urmaşă a străvechilorŭ sale móşe şi strămóşe. Pentru aceea şi Codreanu o iubea ca sufletulŭ şi unŭ singurŭ pĕrŭ n'ar fi lăsatŭ ca sĕ-i misce cineva din capŭ fără de scirea şi voia lui.

Tătarii năvăliseră în ţĕră, ţĕra era în primejdiă. Eră câţĭ erau vrednicĭ de a purta paloşulŭ şi arma, micĭ cu marĭ, tinerĭ cu bĕtrânĭ, plecaseră la luptă contra păgânilorŭ vrăşmaşĭ, între ei şi Codreanu.

Dér Sandra, credinciósa lui iubită, ilŭ urma pasŭ cu pasŭ, şi unde era bătaia mai crâncenă şi lupta mai voinicéscă, acolo era şi ea de alăturea lui Codreanu.

Tătarii fură amarnicŭ bătuţĭ şi înfrânţĭ peste hotarĕ, Codreanu şi soţiorii sĕi învingĕtorĭ şi între ei şi Sandra, cu toţii se reîntorcéu la vetrile lorŭ ca sĕ vestéscă celorŭ de acasă, că nu şĭ-au datŭ cinstea pe ruşine, ci şĭ-au făcutŭ datorinţa de viteji şi de Românĭ.

Erau înspre povĕrnişulŭ satului, fiesce-care se împrăştiase pela ale sale, numai Codreanu şi Sandra, mândrii soţiorĭ, mai îndereptândŭ se opriră lângă cale într'o verde poeniţă, în mijlocŭ c'o fântâniţă, ca sĕ-şĭ pască murgii, ér ei sĕ-şĭ potoléscă setea şi sĕ-şĭ aline ostenela.

Sandra obosită de lunga cale ce o făcuse şi gréua întêmplare ce işpăvise, aţipi pe érbă lângă cea fântâniţă cu apă rĕcoritóre din mândra poeniţă. Codreanu, mai bărbatŭ, precum în fapte aşa şi în tóte, nesocotindŭ ostenéla, plecă prin pădure, lui atâtŭ de cunoscută şi de plăcută. Dér vai! unŭ strigătŭ înţepătorŭ se aude, Sandra se deşteptă, alérgă într'acolo, şi ce sĕ-i vêdă ochi?.... pe Codreanu, pe sĕrmanulŭ ei iubitŭ, rece — fără rĕsuflare, lungitŭ pe pămêntŭ.

Din lupta crâncenă scăpase, dér o mână blăstămată duşmană de Tătarŭ, ce rătăcise prin pădure, pe furişŭ îi făcu capĕtŭ.

Etă dér! pentru ce moşŭ Brădeanulŭ plângea amarnicŭ şi se dăolea şi era nemângâiatŭ!

Sandra cu bănatŭ şi jale şi desnădăjduire plânse pe credinciosulŭ ei iubitŭ trei ḑile necontenitŭ. A treia ḑi în cea verde poeniţă în mijlocŭ c'o fântâniţă, îi săpă o grópă, ilŭ aşeḑă într'ânsa şi după ce ilŭ astupă, rostĭ unŭ „Tatălŭ nostru“, făcu o sfântă cruce şi apoi vĕrsându-şĭ cea din urmă lacrimă pe mormêntulŭ lui Codreanu şi sădindu-i doi brădişorĭ, plecă încâtrău îi arătara cei doi ochĭ şĭ-o ţinură cele două picióre — unde? şi cum? Nime nu scie şi nicĭ că scie cineva până în ḑiua de astăḑĭ.

Nu departe de isvorulŭ apei Dorna, într'o verde poeniţă în mijlocŭ c'o fântâniţă, până în ḑiua de astăḑĭ stau 2 braḑĭ îngemănaţĭ, mândri şi înalţĭ, şi vechĭ de gândescĭ că-sŭ de cându-i lumea, şi se chiamă »braḑii lui Codreanu«, ér în umbra lorŭ se află o fântâniţă cu apă ca curata şi rece ca ghéţa, numită „fântâna Sandrei« orĭ „Sandroia.“

Borgo-Tiha, în Faurŭ 1887.

Ionŭ Dologa.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 26 Maiu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	102 12
Rentă de hârtiă 5%	87.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 —
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 70
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	102.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinuluĭ	123 50
Renta de hârtiă austriacă	81 20
Renta de arg. austr.	82 45
Renta de aurŭ austr.	112 40
Losurile din 1860	135.70
Acțiunile băncei austro-ungare	883 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Act. băncei de creditŭ austr.	281.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 98
Napoleon-d'orĭ	10.09
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 37
Londra 10 Livres sterlinge	128.15

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 17 Maiu st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91½	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	86¾	87¼
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	106—	106½
» „ „ (5%)	90½	91—
» » urban (7%)	103¼	103¾
» » „ (6%)	96—	97—
» » » (5%)	86¾	87¼
Banca națională a Românieĭ 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.25	14.75
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 27 Maiu st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vend.	8.73
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	10.00	»	10.07
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 93	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.--
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	111.—	»	112.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Rugămŭ pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și postaultimă.

Décă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea ḑiarului onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

TARIFA

anunțurilorŭ și insérțiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru insérțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de 3— 4 orĭ	10%
„ „ „ 5— 8 „	15%
„ „ „ 9—11 „	20%
„ „ „ 12—15 „	30%
„ „ „ 16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ	50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statu reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	—	—	7.30
Predealŭ	—	—	—	1.14
	—	—	—	—
Timișŭ	—	—	—	1.45
Brașovŭ	—	—	—	—
	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hașfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighișóra	11.29	—	9.19	—
	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediașŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa micĕ	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blașiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiușŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4.51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Clușiu	5.30	—	5 56	—
	—	6.03	—	8.00
Nedeșdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirișŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velințe	—	—	—	3.54
Oradia-mare	—	9.13	—	4.05
	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11 05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5.40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	—
Clușiu	—	10.28	5.26	6.43	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1 13	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blașŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copșa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediașŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigișóra	5.12	—	—	—	3.49
Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Brașovŭ	9.21	—	—	—	9.15
	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ	—	—	—	—	—
	—	—	3.28	—	—
Bucuresci	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	12.52	—	4.50
Orăștia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3 23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4 08	—	7.40
Zam	4 25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulișŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovațŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok	8 42	—	4 52
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	4.10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7 04
Glogovațŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulișŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5 41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12 18	12.29	--
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6 19	—	6 33
Németh-Ságh	6 44	—	6.58
Vinga	7.15	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Hațegŭ	12.46	—	4.16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Banița	3.05	—	6 40
Petroșenĭ	3.37	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenu de persone	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	10 07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Hațegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ